

zid“) je reprodukcija po karti voj. geogr. instituta. To delo obsega skoro vso zgodovino Kranjske za časa Rimljanov, zlasti pa Ljubljane in Vrhnike. Narisane so vse znane in domnevne ceste z najdišči milnikov. „Ajdovski zid“ pri Vrhniki (del utrdbe italske meje) je narisana z načrtom 1:22.000. Takisto so narisani vsi novo najdeni in pregledani napisni kamni na Kranjskem. Med poslednjimi je najzanimivejši oni na str. 41, št. 10, najden l. 1892 pred Tavčarjevo hišo na M. T. cesti ker je prvi dosedaj v Ljubljani najdeni krščanski napis. V krogih zgodovinarjev in zemljepiscev bode to veleznamenito delo nedvomno našlo tisti sprejem, katerega zasluži spričo svoje temeljitosti in vestnosti.

Vestnik.

Osobna vest. Deželni odbor kranjski je imenoval namesto obolelega g. cesarskega svetnika Ivana Murnika g. dr. Ivana Tavčarja svojim zastopnikom v deželnem šolskem svetu.

† **Ivan Bartl.** Neizprosna smrt je pograbila iz naših vrst neumorno delavnega moža, g. nadučitelja Ivana Bartla iz Šmartna pri Litiji, ki je dne 16. t. m. na veke zatisnil svoje oči. Kaj vse je storil Ivan Bartl kot učitelj, pevovodja in skladatelj, bomo povedali v prihodnji številki. Zapustil je vdovo in tri nepreskrbljene otročice, katere je pristrčno ljubil. Še na zadnjo uro je zdihoval: „Oh, kaj bo z mojo družino! To so bolesti, ki se ne dajo opisati, to zamore čutiti le učitelj-trpin, katerega, borečega se s smrtjo, še na zadnjo uro tarejo težke skrbi za ubogo družino! Tako je torej stanje ljudskega vzgojitelja, kateremu Koblar prešteva požirke vina in grizljeje kruha, ki jih povzije, da bi si vsaj nekoliko okrepljen izmučeno in do skrajnih mej izžeto truplo! Mir in pokoj Bartlovi blagi in plemeniti duši!

Abiturientska veselica, o kateri bomo obširneje poročali, se je obnesla v vsakem oziru izvrstno ter dela čast našim najmlajšim kolegijam in kolegom.

Mestna slovenska višja deklška šola v Ljubljani je dobila pravico javnosti.

Razglas. Dne 26. mal. srpana t. l. ob 9. uri dopoldne se bode v šolskem poslopiju v Postojni potom prostovoljne javne dražbe razprodajala vsa notranja oprava petrazredne ljudske šole v Postojni, kakor: klopi, mize, stoli, table itd.

Krajni šolski svet v Postojni dne 5. mal. srpana 1900.

Predsednik: *Dekleva.*

Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O rednej seji c. kr. mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v pondeljek dne 18. rožnika t. l. smo prejeli nastopno poročilo: Potem ko proglasi predsednik sklepčnost in pozdravi navzočne, poroča zapisnikar o došlih kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene, kar se vzame brez ugovora na znanje. Sklene se pri občinskem svetu izposlovati potrebni kredit za nakup 30 izvodov Fr. Brunetove učne knjige za telovadbo na ljudskih šolah. Pripoznajo se starostne doklade v znesku letnih 120 kron in sicer: mestnemu nadučitelju Franu Gabršku četrta, od dne 1. svečna t. l.; mestni nadučiteljici Alojziji Baurovi, četrta od dne 1. rožnika t. l. in mestnemu učitelju Alojziju Keclju, tretja od dne 1. vel. travna t. l. Troje prošnje mestnih učiteljev za nagrado, oziroma podporo, je c. kr. deželnemu šolskemu svetu priporočiti v ugodno rešitev. Rešita se dve prošnji vnanjih učenk za vzprejem v tukajšnje šole. Eni učenki se dovoli izpust iz šole in enemu učencu odpis predpisane ukovine. Nakup Zupančičevih „Pisanic“, ki so pred kratkim izšle v Schwentnerjevi zalogi, je priporočiti šolskim vodstvom za šolske knjižnice. Odobri se načrt za supiranje na tukajšnjih ljudskih šolah, ki ga je sestavil in preložil odbor „Ljubljanskega učiteljskega društva“. Konečno se reši še neka interna zadeva pedagoškega značaja.

Sl. šolska vodstva, ki so izdala koncem leta letna šolska poročila, prosimo, da nam blagovolijo poslati po en iztis, da ga shranimo v „šolskem muzeju“.

Občni zbor društva „Jubilejska samopomoč“ bo ob priliki zborovanja „Zaveze“ v Mariboru. Tisti udje, ki so društvu še kaj na dolgu, so objavljeni v 19. in 17. številki našega lista.

Brez komentara. Mariborsko okrajno glavarstvo je prepovedalo graški vojaški godbi sodelovati pri Zavezinem koncertu, češ, da so demonstracije neizogibne.

„Gorenjec“ piše: „Učiteljski Tovarish“ piše v zadnji številki, da so trije listi, ki podpirajo učiteljstvo, da pa pogreša lista bi prišel med maso naroda. — Bili smo vedno na razpolago zaslužnemu učiteljstvu in rade volje smo sprejeli od učiteljev došle dopise. Obžalujemo pa, da sta bila le dva gosp. učitelja, ki sta nam poslala daljših spisov. Prav veselilo nas bode, ako dobimo za vsak list kaj gradiva od našega učiteljstva, četudi se kdo potem zaletava v nas, kakor se je to zgodilo radi prve številke, v kateri smo izjavili da se hočemo potezati za učiteljstvo. Toraj le na delo!

Občinski svetovalec svojega službenega kraja je postal g. nadučitelj Fran Rus na Bledu, katerega bi bili ondodni oblačni in nedozoreli klerikalci radi potopili v žlici vodě. — V Škofji Loki je bil pa te dni izvoljen občinskim svetovalcem napredni učitelj g. Slavko Flis. Napredni učitelj gre na dan!

Šolske zadeve v Krškem okraju. V šolskem letu 1899/900 je bilo v tem šolskem okraju 28 ljudskih šol, s 68 razredi, s 7600 šoloobiskujočimi otroci. V tem okraju ni lani le 900 otrok nikakršne učilnice obiskovalo. Nova šolska poslopja se bodo stavila: v Telčah pri Škocijanu, v Št. Jarneju, na Raki, v Vel. Podlogu, na Vrhpolju, v Hrovaškem Brodu, na Vrhovem in še drugod. — Pri uradni okrajni učiteljski skupščini sta bila kot zastopnika učiteljstva v c. kr. okrajnem šolskem svetu izvoljena gg.: Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem, in Jakob Pretnar nadučitelj v Vel. dolini.

Na koperskem učiteljskem so dne 27. m. m. slov. učiliščniki na moškem učiljskem dovršili zrelostne izpite. Bilo je 14 maturantov. Od teh so naredili z dobrim uspehom izpit za slovenske ljudske šole sledeči gg.: Egidiij Čeh iz Roča v Istri, Josip Eržetič, iz Mernika v Brdah, Martin Furlan s Proseka, Alojzij Gorjup iz Vrha pri Kanalu, Adolf Harmel iz Idrije, Karl Kobale iz Polčan na Štajerskem, Rafael Kossovec iz Kopra, Izidor Kock iz Pirana, Rihard Orel iz Prvačine, Jakob Rojc iz Cerknega, Ciril Valentič z Občin.

Z odliko je položil izpit g. Pavel Plesničar iz Otlice, g. Ferdo pl. Kleinmayr pa je položil izpit za slovenske in nemške ljudske šole.

Razne tvrdke pošiljajo učiteljem prošnje, da bi nabirali za-nje naslove morebitnih odjemalcev, ter jih za to nagradijo. To je sramotno in nečastno delo, izročati ljudstvo nepoznatim, večinoma židovskim podjetnikom na milost in nemilost. — Pričakovati je, da se v naših vrstah ne spozabi niti eden!

Za veliko Slomšekovo slavnost na Ponikvi dne 5. vel. srpana je med učiteljstvom mnogo zanimanja. Dotičnemu pozivu odzvala so se razun enega vsa slovensko-štajerska učiteljska društva, ki bodo korporativno ali po večjih deputacijah zastopana. Oglasilo se je že tudi precejšnje število pevcev.

Tudi kranjski in primorski tovariši se lahko te slavnosti udeleže, ako se podajo dva dni popred na pot v Maribor. Lahko si potem tudi ogledajo precejšen del lepih naših krajev.

Na svidenje toraj na Ponikvi!

Slomšekova slavnost. V dostojno proslavo stoletnice rojstva velikega slovenskega pisatelja, šolnika in narodnega buditelja A. M. Slomškega priredi se v njegovem rojstnem kraju na Ponikvi ob juž. žel. dne 5. vel. srpana t. l. vseslovenska slavnost. Spored:

1. Zjutraj ob 6. uri 30 min. in ob 8. uri slovesen sprejem gostov na tukajšnjem kolodvoru. 2. Ob 10. uri slovesna sv. maša (celebrira mil. g. Fr. Ogradi, opat celjski), poje slavno celjsko pevsko društvo, spremlja oddelek celjske narodne godbe. 3. Ob 1. uri odkritje spominske plošče na tukajšnji šoli. 4. Ob 2. uri banket na vrtu g. F. Podgorška. 5. Ob 5. uri skupen izlet na Slomšekov rojstni dom, nazaj gredé na grič sv. Ožbalta. 6. Ob 8. uri koncert. Pri slavnosti je obljubilo svoje sodelovanje več sl. narodnih društev, med drugimi sl. celjsko in ptujsko pevsko društvo, združen učiteljski pevski zbor, slavno telovadno društvo „Celjski Sokol“ ter drugi. Godbeni del oskrbi celjska narodna godba.

NB. Z ozirom na krajevne razmere se prosi vsa slavna narodna društva kakor n. pr. posamezne goste, kateri se nameravajo udeležiti slavnosti, da javijo najpozneje do 1. vel. srpana svojo udeležitev, zlasti da se javijo dotlej za banket, kateremu je cena 2 kroni 40 vin.

Učiteljski zastopniki. Učiteljsko litijskega okraja je izvolilo svojim zastopnikom v okrajnem šolskem svetu gg. nadučitelja Josipa Kostanjevca iz Litije in J. Zajca iz Podgrabra.

Hrvatski školski muzej nakano je u Zagrebu ustrojiti zaslužni naš hrvatski pedagoško-književni zbor u „Učiteljskom domu“. U tu će svrhu zborov tajnik g. Jos. Kirin putovati u Beč, Graz, Budimpeštu i Beograd, da prouči tamošnju uredbo škol. muzeja. Nas ova zamisao vanredno veseli, pa najtoplije preporučamo braći učiteljima, da ju podupru bilo sabiranjem novčanih prinosa, bilo učilima i inim kakvim starim i vrijednijim knjigama ili školskim predmetima, koji bi se mogli uvrstiti u školski muzej.

Pedagoški muzeji uvedeni su u Rusiji službeno 1897. godine, a prošle godine 1899. na novo je rusko ministarstvo za prosvjeto izposlovalo carsku odluku, u kojoj se veli, da su pedagoški muzeji najbolje sredstvo, za širenje prosvjete bolje pače sredstvo nego knjižnice. V Petrogradu je već dugo na glasu, veliki pedagoški muzej. I zato će vlada vsuda i svagdje novcem podupirati pedagoške muzeje, a tim i za napredak i boljak naroda i njegove prosvjete.

„Napredak“.

Sklep šolskega leta na c. kr. moškem učiteljsku v Ljubljani. Koncem leta je šlo učiteljske 94 gojenec; 4 so izvršili nauke z odliko, 73 z dobrim, 4 z nezadostnim vspehom, 12 jih sme ponavljati izpit v jeseni, 1 je neklasificiran. — Za zrelostni izpit se je oglasilo 23 javnih gojencev in 2 eksternista. Med izpitom sta odstopila 2 (1 javni gojenec in 1 eksternist). Izmed ostalih 23 jih je napravilo izpit s slovenskim in nemškim učnim jezikom z dobrim vspehom 17, 3 smejo ponavljati izpit v jeseni, 3 so pa reprobirani na eno leto. Z dobrim vspehom so prebili izpit: Arnšek Rudolf iz Vidma na Stajerskom, Bučar Alojzij iz Spodnjih Dul pri Krškem, Gorup Josip iz Unca, Jakše Ivan iz Kandije pri Novem mestu, Keržič Franc iz Rudolfovega pri Leskovici, Kreutzer Josip iz Ljubljane, Križman Emil iz Postojne, Lukežič Pavel iz Ljubljane, Magerl Ivan iz Trsta, Pavlovič Ivan iz Bučee vasi pri Kostanjevici, Petrič Franc iz Podgorice pri Dobropoljah, Pirković Alojzij iz Ljubljane, Pirnat Ivan iz Velikih Poljan, Podbregar Josip iz Velikih Blok, Slemenšek Mihael iz Dramelj na Stajerskem, Strukelj Ivan iz Štrukljeve vasi pri Cerknici in Žebre Friderik iz Brežic na Stajerskem. — Na vadnici je bilo 113 učencev; 31 jih je imelo prav dober uspeh, 71 dober, 11 pa nezadosten uspeh.

„Učiteljski Tovarish“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: „Učiteljskega Tovarisha“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francšek Črnogaj, nadučitelj v Ljubljani Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznani in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/4 strani 10 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštne še 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jožef Pance. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tiska Milčeva tiskarnica v Ljubljani.

Jubilejska samopomoč.

Ti-le p. i. udje so še na dolgu, in sicer: B. F. v R.-B. 4 K; B. S. pri Sv. T. 4 K; G. T. v P. 4 K; G. J. v Št. 4 K; H. J. v P. 4 K; J. F. v D. 4 K; K. J. v K. 4 K; K. F. v Š. L. 8-30 K; L. M. pri Sv. A. 4 K; N. M. J. v M. 2 K; N. E. v M. 2 K; P. A. v G. 2 K; P. F. pri Sv. M. 4 K; Sch. A. v G. 4 K; S. J. pri Sv. A. 4 K; T. A. St. J. 4 K; Ž. J. pri Sv. M. 2 K; Ž. M. pri Sv. M. 2 K; Z. V. v B. 4 K; Z. F. v R. 2 K; — Kdor se iz tega ne spozna, naj pogleda številko sprejemnega lista v 17. številki našega lista. — Občni zbor „Jubilejske samopomoči“ bo ob času zborovanja „Zaveze“ v Mariboru.

Dne 16. t. m. je umrl ud našega društva, g. Ivan Bartl, nadučitelj v Šmartnem pri Litiji. Na podstavi § 3. društvenih pravil sem izplačal vdovi 340 K.

V smislu § 4. društvenih pravil prosim vse društvenike, da plačajo za ta (tretji) slučaj smrti vsak po 2 K in sicer tekom enega meseca.

Ljubljana, dne 18. mal. srpana 1900.

Jakob Dimnik,
t. č. predsednik in blagajnik.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 523

Štajersko.

o. šol. sv. Na štirirazredni deški ljudski šoli v Trbovljah-Vodah, šolski okraj Laško, se razpisuje eno učno mesto z dohodki po II. krajevnem razredu in za šolske okraje Celjska okolica, Vransko, Konjice, Šmarje, Gornji Grad in Laško pa dve službi okrajnih pomožnih učiteljev s sistemizovanimi prejemki po I. krajevnem razredu v stalno nameščenje. Prosilci za katero teh mest naj svoje pravilno opremljene prošnje potom predpostavljene okrajnega šolskega sveta do 20. vel. srpana t. l. in sicer za učiteljsko službo pri dotičnem krajnem šolskem svetu, za službo okrajnih pomožnih učiteljev pa pri okrajnem šolskem svetu Celjske okolice vlagajo.

Celje, dne 10. mal. srpana 1900.

Attems.

Na enorazredni ljudski šoli v Topolšci je stalno namestiti učiteljska služba z dohodki po III. krajevnem razredu in s prostim stanovanjem.

Redno opremljene prošnje z dokazom avstrijskega državljanstva se morajo vložiti do 31. vel. srpana 1900 na krajni šolski svet v Topolšci.

Okrajni šolski svet v Šoštanju, dne 9. mal. srpana 1900.

Št. 571

Istra.

o. šol. sv. V koperskem šolskem okraju je

a) stalno popolniti mesto podučiteljice na dvorazredni ljudski šoli v Dekanih s slovenskim učnim jezikom;

b) stalno ali provizorno je popolniti mesto učiteljice III. plačilnega reda na dvorazredni ljudski šoli v Klancu s slovenskim učnim jezikom.

S temi mesti je združena plača, ki je utemeljena po deželnem šolskem zakonu z dne 14. grudnia 1888, br. 1, B. L. c. O. I. 1889.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo zakonitim potom pri podpisnem uradu v teku 4 tednov po tretjem razpisu v uradnem listu.

C. kr. okrajni šolski svet v Kopru, dne 8. mal. srpana 1900.